

BUTLLETÍ
DELS
MUSEUS D'ART
DE
BARCELONA

JUNTA DE MUSEUS

J U N Y — 1933

JUNTA DE MUSEUS

PRESIDENTS D'HONOR

President del Govern
de la Generalitat de Catalunya
Alcalde President de l'Ajuntament

PRESIDENT EFECTIU

Josep Limona i Bruguera
Representant de les entitats artístiques de
Barcelona

VICE-PRESIDENTS

Bonaventura Gassol i Rovira
Conseller d'Instrucció Pública del Govern de
la Generalitat de Catalunya

Joaquim Ventalló i Vergés
Tinent d'Alcalde
President de la Comissió de Cultura
de l'Ajuntament

TRESORER

Pere Comas i Calvet
Representant del Govern de la Generalitat
de Catalunya

COMPTADOR

Alexandre Soler i March
Representant de les entitats artístiques
de Barcelona

VOCALS REPRESENTANTS DE L'AJUNTAMENT

Casimir Giralt i Bullich
Tinent d'Alcalde

Josep Jové i Sarroca
Tinent d'Alcalde

Joaquim Xirau i Palau
Regidor-Síndic

Joaquim Pellicena i Camacho
Regidor

Joan Baptista Atcher
Vocal tècnic

Ricard Opisso i Sala
Vocal tècnic

VOCALS REPRESENTANTS DEL GOVERN DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Pere Corominas i Montanya
Conseller de la Generalitat

Jaume Serra Hunter
Diputat de la Generalitat

Joan Puig i Ferrater
Diputat de la Generalitat

Teresa Amatller i Cros
Vocal tècnic

Joan Rebull i Torroja
Vocal tècnic

VOCALS REPRESENTANTS DE LES RESPECTIVES ENTITATS

Eduard Toda i Güell
President de l'Acadèmia de Bones Lletres

Joan Antoni de Güell i Lòpez
President de l'Acadèmia Catalana
de Belles Arts de Sant Jordi

Antoni Rubió i Lluch
Delegat de l'Institut d'Estudis Catalans

Pere Mayoral i Parracia
Director de l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts

VOCALS DESIGNATS PER LES ENTITATS ARTÍSTIQUES

Lluís Masiera i Rosés

Pere Casas i Abarca

VOCAL HONORARI

Carles Pirozzini i Martí

DIRECCIÓ - SECRETARIA - ADMINISTRACIÓ

Joaquim Folch i Torres
Director General dels Museus d'Art

Joaquim Borralleras i Gras
Secretari de la Junta

Pere Bohigas i Tarragó
Administrador General dels Museus d'Art

HORARI DELS MUSEUS

MUSEU DE BELLES ARTS. — Art Contemporani. Palau de Belles Arts, Passeig de Pujades.
MUSEU DE LES ARTS DECORATIVES. — Palau de Pedralbes.

MUSEU DEL CAU FERRAT. — Sitges.
Tots els Museus estan oberts tots els dies, inclús els diumenges. S'exceptuen els di-lluns, destinats a festa del personal.

El dia 24 de juny els Museus estaran tancats per ésser festa oficial.

Els Museus de *Belles Arts* i del *Cau Ferrat* són oberts de deu a una del matí i de tres a posta de sol. El de les *Arts Decoratives* de nou a dos quarts de dues del matí.

BUTLLETÍ DELS MUSEUS D'ART DE BARCELONA

Es publica cada mes.

REDACCIÓ: Oficines de la Junta de Museus. «Poble Espanyol» de Montjuïc. Tel. 31470.

DIRECTOR: Joaquim Folch i Torres.

SECRETARI DE REDACCIÓ: P. Bohigas i Tarragó.

PREUS: Subscripció: 24 ptes. l'any. Número solt: 2 ptes. Número endarrerit: 3 ptes.

ADMINISTRACIÓ: I. G. Seix i Barraí Germans, S. A. — Provença, 219 — Telèfon 71671.

Indústries Gràfiques Seix i Barral Germans

S · A

IMPRESSORS I EDITORS

disposen d'una ferma col·laboració
d'artistes especialitzats en tota obra
gràfica i el muntatge industrial mo-
dern de totes les branques del llibre

Aquest conjunt està al
servei de l'Art, de la
Indústria i del Comerç
i la seva consulta serà
molt agraïda i atesa

Provença, 219 : BARCELONA : Telèfon 71671

**R
E
N
A
R
T** | **D
E
C
O
R
A
D
O
R**

REPRODUCCIONS D'ART
MARCS, PINTURA I ESCULTURA

Diputació, 271 - BARCELONA - Telèfon 16217

MARIA ESCLASANS

Vídua de Trius

COMPRA I VENDA
D'ANTIGUITATS

Carrer de la Pietat, 10, tenda
(Darrera la Catedral)

Telèfon 12113 BARCELONA

La Pinacoteca

MARCS I GRAVATS

Gaspar Esmatjes

Exposició permanent dels
millors paisatgistes catalans

Passeig de Gràcia, 34 - Telèf. 13704
BARCELONA

SALA BARCINO

V. GARCIA SIMON

EXPOSICIÓ
PERMANENT
d'obres d'Art
Modern dels
millors artistes

MARCS - GRAVATS - MOTLLURES

Rambla de Catalunya, n.º 29
Telèfon 15677

BUTLLETÍ DELS MUSEUS D'ART DE BARCELONA

PUBLICACIÓ DE LA JUNTA DE MUSEUS

CONVERSIÓ DEL «CAU FERRAT» EN MUSEU PÚBLIC

El 13 de juny de 1931 moria a Aranjuez Santiago Rusiñol.

En el seu darrer testament, atorgat en 9 d'abril de 1929, Rusiñol llegava a la vila de Sitges les colleccions i l'edifici del «Cau Ferrat», propietat seva, amb la condició que mai no es poguessin vendre ni alienar, i disposant que en el cas que es fes així la venda o alienació resultés absolutament nul·la i la cosa que n'hagués estat objecte passés a propietat de la Junta de Museus de Barcelona.

El testador feia constar que disposava aquest llegat mogut pel seu amor a la vila de Sitges i pel desig de què cap dels exemplars del «Cau Ferrat» pogués sortir mai de Catalunya.

L'Ajuntament de Sitges en tenir coneixement del llegat va captenir-se tot seguit de l'esforç que per ell representaria el pagament dels drets corresponents, i, per tal d'evitar aquest esforç, va gestionar oficiosament la condonació dels drets esmentats, en document del mes d'agost de 1931.

Hom va tenir en compte també que el dit Ajuntament en encarregar-se del «Cau Ferrat» s'imposava una tasca de conservació i funcionament que potser no esqueia amb els mitjans que podia disposar.

Per tal de trobar una solució que permetés salvar aquests obstacles i, al mateix temps, complir la voluntat testamentària de Santiago Rusiñol, el senyor president de la Generalitat va reunir a casa seva, el dia 4 de gener de 1932, els senyors conseller d'Instrucció Pública de la Generalitat, tinent d'alcalde president de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, alcalde de Sitges, president de la

Junta de Museus de Barcelona i director, secretari i administrador d'aquesta Junta.

Com a conseqüència d'aquesta reunió la Junta de Museus va acordar que el seu director realitzés a Madrid les gestions necessàries per a recolzar la petició de condonació de drets que tenia formulada l'Ajuntament de Sitges, i el Consell de la Generalitat el dia 18 de gener de 1932 prenia el següent acord:

«I. — La Generalitat de Catalunya ofereix a l'Ajuntament de Sitges el seu ajut a base d'encomanar a la Junta de Museus de Barcelona la cura de la col·lecció d'obres d'art i de l'edifici del «Cau Ferrat», llegats a Sitges per Santiago Rusiñol i avui propietat d'aquella corporació municipal.

II. — La Junta de Museus de Barcelona, com a delegada de la Generalitat de Catalunya pel que atany a afers de Museus d'Art, subvindrà per mitjà de les consignacions que la Generalitat de Catalunya posi en el seu Pressupost, a títol de subvenció a la dita Junta, a les despeses que aquesta funció ocasioni, i tindrà la direcció tècnica i administrativa del nou Museu.

III. — Per a portar a realització aquest projecte el més aviat possible i a fi que l'obertura i organització del «Cau Ferrat» com a museu públic sia un dels primers actes de l'homenatge a la memòria de Santiago Rusiñol que es projecta, la Junta de Museus es posarà d'acord amb l'Ajuntament de Sitges comunicant-li les condicions de la seva intervenció, que seran examinades pel municipi sitgetà i acceptades o, en cas contrari, sotmeses les diferències que es presentin al senyor president de la Generalitat de Catalunya per tal d'arribar a un acord definitiu.»

De les gestions realitzades en ajut de la demanda feta per l'Ajuntament de Sitges va resultar que per aconseguir la condonació de drets o s'havia d'obtenir una declaració ofi-

cial d'institució benèfico-docent del «Cau Ferrat» o bé una Llei expressament votada per les Corts.

Mentre s'esperava resoldre sobre aquests dos camins a seguir, la Junta de Museus, el dia 5 de febrer de 1932, d'acord amb l'informe presentat pel seu director, es va oferir a inventariar, per mitjà dels seus funcionaris tècnics, el contingut del «Cau Ferrat», i la família de Rusiñol així com l'Alcaldia de Sitges, varen acceptar aquest oferiment, amb més motiu per ésser necessari aquest inventari en el moment que es formalitzés l'escriptura del llegat.

L'Ajuntament de Sitges decidint, en definitiva, perseguir l'obtenció d'una Llei per a la condonació dels drets del llegat, va trametre al cap del Govern, al ministre d'Hisenda, al president de les Corts Constituents i a cadascun dels caps dels diversos grups parlamentaris, la següent comunicació:

«Sitges, 4 de marzo de 1932

Sr. diputado don

Madrid

Honorable señor: Séame permitido acudir a su Señoría en demanda de su valioso apoyo en favor de esta villa, que entiende precisa una ley, cuya minuta de proposición incluyo, salvo desde luego su más alto criterio y su práctica parlamentaria, rogándole que, llenados los trámites reglamentarios, sea presentada a las Constituyentes avalada con la firma, a ser posible, de representantes de cuantas minorías figuran en el Congreso, previa, desde luego, la obligada consulta al presidente de la Cámara, al ministro de Hacienda y al de Instrucción Pública y Bellas Artes.

Como puede usted ver, se trata de la dispensa de cuantos impuestos afectan al «Cau Ferrat» que su dueño, el artista fallecido Rusiñol, tiene legado a Sitges con sus hierros, cuadros, esculturas y demás objetos de arte que contiene, sin que exista posibilidad de que esta villa, de corto vecindario, pero de gran espiritualidad cultural, pueda con sus ingresos presupuestados satisfacerlos, con la agravante de que nada de lo que constituye dicho precioso legado puede venderse, ni siquiera gravarse.

El suscrito alcalde, respondiendo a los acuerdos consistoriales y a los anhelos del vecindario, se complace en dirigirle estas líneas,

con la minuta de la proposición de ley que entiende precisa, rogándole no sólo su apoyo a las nobles aspiraciones de la villa, sino también las gestiones conducentes al logro de las mismas.

Sírvase su Señoría dispensar estas libertad y molestia en aras de un asunto tan esencialmente cultural, agradeciendo por anticipado cuanto haga a favor de ello su afectísimo servidor que respetuosamente le saluda.»

El diputat a Corts senyor Martí Esteve va gestionar oficiosament prop dels seus companys parlamentaris l'aprovació d'aquest projecte de Llei i el recolzà en la sessió en què fou aprovat.

Tots els diputats a qui s'havia dirigit l'Ajuntament de Sitges havien correspost a la petició oferint votar la proposició.

En conseqüència, el 4 de març fou presentada a les Corts la següent proposició:

«A las Constituyentes

Los suscritos diputados, acordes con la orientación cultural del Gobierno de la República y entendiendo de justicia que el Estado acuda en auxilio de la villa de Sitges, en la provincia de Barcelona, han tomado la iniciativa de autorizar esta Proposición de Ley.

La fundan en que el artista don Santiago Rusiñol Prats, en su último y válido testamento autorizado a los 9 de abril de 1929 por el Notario con residencia en Barcelona don Miguel Martí Beya, declara poseer una colección de cerrajería antigua, cuadros, esculturas y otros objetos de arte, instalada en el edificio de su propiedad denominado «Cau Ferrat», situado en dicha villa de Sitges, queriendo que la referida colección, junto con el edificio en que se halla instalada, quede perpetuamente de propiedad de la repetida villa de Sitges por el cariño profesado a esta población, a la cual la lega, sin que sus Ayuntamientos puedan jamás enajenar ni gravar objeto alguno de la colección, ni tampoco el edificio que la contiene, imponiendo la sola obligación de que todos los días, durante las horas que la corporación municipal señale, deberá permitirse la entrada en el «Cau Ferrat».

Correspondiendo a la voluntad del artista Rusiñol, el Ayuntamiento, altamente reconocido al precioso tesoro legado, lo tiene aceptado, pero se halla en la imposibilidad, dados

los escasos recursos del municipio, de satisfacer los impuestos de la transmisión mediante inventario notarial, con la acertada clasificación de los numerosos objetos legados y su adecuada valoración.

Tratándose, por tanto, de un donativo cultural verdaderamente valioso, pero que no admite la posibilidad de lucro, antes al contrario supone para el municipio de Sitges el deber ineludible de costear su inteligente conservación y aun su incremento, todo lo cual obliga a gastos sólo reproductivos en su aspecto moral, entienden los firmantes, plenamente justificada la siguiente

Proposición de Ley:

Artículo primero. El Estado dispensa a la villa de Sitges, en la provincia de Barcelona, cuantos gastos por Timbre y por Derechos reales sean inherentes al legado testamentario de don Santiago Rusiñol Prats, consistente en la colección de cerrajería antigua, cuadros, esculturas y otros objetos de arte contenida en el edificio «Cau Ferrat», con inclusión de la propiedad de éste.

Art. 2.º El Ayuntamiento de Sitges deberá cumplir en todas sus partes la voluntad del testador conservando sin vender, ni gravar, el edificio, ni la colección artística, en todo o en parte, que contiene, facilitando la visita del «Cau Ferrat» mediante la debida reglamentación.

Art. 3.º El propio Ayuntamiento cuidará de crear un Patronato de verdadera solvencia artística, en el que participen elementos de la villa y de fuera de ella, cuya misión principal consista en respetar la voluntad del testador, en conservar cuanto constituye el legado, arbitrando además los medios de cubrir los gastos y de aumentar la colección artística.

Art. 4.º Los Ministerios de Hacienda y de Instrucción Pública y Bellas Artes, dictarán las disposiciones de su respectiva competencia para el cumplimiento de esta Ley.»

Les Corts l'aprovaren íntegrament i per unanimitat. La Llei fou publicada a la *Gaceta de Madrid* de 17 d'abril de 1932.

Per altra part, l'Ajuntament de Sitges corresponia al transcrit acord del Consell de la Generalitat, del dia 18 de gener, amb el següent comunicat:

«Amb referència a la vostra amable comunicació, data 30 gener d'enguany, número 305 de la Secció de Foment, trametent la important oferta d'aqueixa Generalitat de Catalunya d'encomanar a la Junta de Museus de Barcelona la cura de la col·lecció d'obres d'art i edifici del «Cau Ferrat», llegades per Santiago Rusiñol a la nostra vila, aquest Ajuntament de la meua presidència, en sessió de vint-i-dos del corrent, va acordar, per unanimitat, acceptar la dita proposta, així com tot el demés que consta en l'expressat ofici, fent constar en acta el més pregon agraïment de la incorporació per tan valuosa com desinteressada oferta, la finalitat de la qual, en el fons, és de contribuir a la custòdia, conservació i millorament del tresor artístic i arqueològic nostrat.

El que em plau comunicar-vos per al vostre coneixement i el de la Generalitat i als efectes oportuns.

Visqueu molts anys.

Sitges, 26 d'abril de 1932.

L'alcalde,
JOSEP COSTA»

La Junta de Museus anava fent l'inventari del «Cau Ferrat», i, enterada, dels transcrits acords de la Generalitat i de l'Ajuntament de Sitges, així com el del que es disposava en un dels extrems de la Llei votada per les Corts, que s'ha copiat anteriorment, es va disposar a portar a la pràctica l'organització que en aquests acords s'indicava, prenent, el dia 23 de maig de 1932, el següent acord, que va comunicar a l'Ajuntament de Sitges:

«Vistos els acords del Govern de la Generalitat de Catalunya del 18 de gener i el de l'Ajuntament de Sitges de 22 d'abril darrers, aquesta Junta de Museus ha acordat: oferir a la incorporació de vostra digna presidència el concurs d'aquesta Junta de Museus en l'organització i funcionament del «Cau Ferrat» com a museu públic, procedint a la seva catalogació amb el corresponent registre fotogràfic; sumant a l'actual secció de ferros artístics del «Cau Ferrat» els que posseeix la Junta en els seus Museus; designant el conservador que ha de tenir cura del funcionament del nou museu; publicant l'oportú catàleg i organitzant les conferències i altres actes

anàlegi que cregui convenients per al millor rendiment cultural de la institució; tenint cura de la vigilància i neteja dels objectes i de l'edifici i encarregant-se de tot el que es comprèn dintre d'aquestes línies generals.

Entén encara la Junta, que podria constituir-se el Patronat del Museu del «Cau Ferrat» amb el senyor alcalde de Sitges, el president de la Junta de Museus, tres regidors designats per aqueix Ajuntament i tres representants de l'expressada Junta sota la presidència del senyor president de la Generalitat de Catalunya; Patronat el qual deuria procedir a la redacció del reglament o estatut perquè ha de regir-se, en mèrits del qual es nomenaria el Patronat definitiu previst en les disposicions dictades pel Govern de la República.

Per al cas que l'Ajuntament de Sitges estigui d'acord amb aquest criteri de la nostra Junta, aquesta ha designat per a representar-la en el dit Patronat els senyors Pere Comas, Alexandre Soler i March i Joan Rebull i Tarroja.

El que em plau assabentar-vos per al vostre coneixement i satisfacció.

Barcelona, 24 maig 1932.

El president,
JOSEP LLIMONA

El secretari,
J. BORRALLERAS»

El dia 31 de maig l'Ajuntament de Sitges va trametre a la Junta de Museus el següent comunicat:

«Rebut el vostre atent ofici de data 24 del corrent, en el qual, atenent-se aqueixa corporació als acords presos en 18 de gener per la Generalitat de Catalunya i en 22 d'abril darrers per aquest consistori, referents ambdós a l'organització i funcionament del «Cau Ferrat» com a museu públic, i altres extrems puntualitzats en la vostra amable comunicació;

Aquest Ajuntament de ma presidència, en sessió del 27 del corrent, va acordar, per unanimitat, acceptar el criteri de la Junta de Museus de la vostra merescuda presidència i a tots els extrems exposats en la repetida comunicació.

Ço que em plau assabentar-vos per al vostre coneixement.

Visqueu molts anys.

Sitges, 31 de maig de 1932.

L'alcalde,
JOSEP COSTA»

D'acord amb el que d'aquesta manera s'anava convenint per les dues entitats, l'Ajuntament de Sitges va designar per a fomar part del Patronat en representació seva als regidors senyors Josep M.ª Planas Robert, Joan Ibáñez Montserrat i Sebastià Pascual Mirabent.

A més, tenint en compte que l'expressada Llei havia resolt el problema del pagament de drets, en la sessió del 17 de juny va pendre oficialment l'acord d'acceptar el llegat i, en conseqüència, va facultar a l'alcalde senyor Josep Costa i al regidor síndic senyor Josep Carbonell per a signar la corresponent escriptura.

Per altra part, en la mateixa sessió va aprovar el següent Estatut del Patronat.

«1. — L'Ajuntament de Sitges, d'acord amb el Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya i la Junta de Museus, organitza el «Cau Ferrat» de Sitges en museu públic.

2. — Aquest Museu es denominarà «Museu del Cau Ferrat de Sitges (Fundació Santiago Rusiñol)».

3. — Estarà format per les col·leccions que Santiago Rusiñol ha llegat a l'Ajuntament de Sitges i els altres objectes que s'hi sumin per adquisicions que faci el Patronat o per donacions o dipòsits que aquest accepti.

4. — El Museu estarà obert al públic en les hores i condicions que determini el Patronat, d'acord amb els límits fixats per la voluntat testamentària del fundador, i a més, dintre de les seves possibilitats, serà un centre d'activitats de cultura artística, adients al caràcter del Museu, com conferències, cursets, exposicions especials, publicacions d'art, etc.

5. — Un Patronat especial amb personalitat jurídica absoluta tindrà al seu càrrec el funcionament del Museu.

6. — Aquest Patronat estarà format: president, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; vice-presidents, alcalde de Sitges i president de la Junta de Museus; vo-

cals, tres regidors de l'Ajuntament de Sitges, designats per aquesta corporació en cadascuna de les seves renovacions, tres membres de la Junta de Museus, designats per ella també a cadascuna de les seves renovacions; la senyora vídua de Rusiñol o la persona de la seva família que designi i quatre artistes preferentment fills o veïns de Sitges. Aquests darrers seran designats pels altres membres del Patronat, exerciran el càrrec durant vuit anys i seran reelegibles. Cada quatre anys el Patronat procedirà a la renovació de la meitat d'aquests càrrecs. Per una vegada i per tal de deixar establert el torn de renovació, el Patronat en finir els primers quatre anys del seu funcionament, determinarà per sorteig els dos membres que han de cessar en llur càrrec.

7. — Actuaran de secretaris la persona que a l'efecte designi l'alcalde de Sitges i el secretari de la Junta de Museus.

8. — El director general dels Museus tindrà a les seves ordres immediates els serveis de funcionament del Museu.

9. — La recaptació per entrades de totes menes, mentre no s'acordi altra cosa per a casos determinats, ingressarà a un fons especial del Patronat. També hi ingressaran les quantitats que pugui rebre per llegats o donatius destinats al desenvolupament del Museu.

10. — La Junta de Museus s'encarregarà de les despeses motivades pel funcionament del Museu. El personal que presti servei al Museu serà nomenat per la Junta de Museus a proposta del Patronat.

11. — El Patronat tindrà al seu càrrec les despeses d'ampliació de les colleccions i del local del Museu. També tindrà al seu càrrec les de les activitats culturals abans indicades, si bé podrà contribuir a aquestes la Junta de Museus sempre que així ho acordin les dues entitats.

12. — Aquest Estatut només es podrà reformar per comú acord de l'Ajuntament de Sitges i la Junta de Museus, que en cas de discrepància sobre aquesta reforma sotmetran la solució a l'arbitratge del President de la Generalitat de Catalunya.»

El dia 27 de juny es varen reunir al «Cau Ferrat» tots els senyors designats fins aleshores en els acords de l'Ajuntament de Sitges i de la Junta de Museus de Barcelona per a formar part del Patronat, per tal de complimen-

tar el que es preveu en l'Estatut aprovat per l'Ajuntament i poder procedir a la constitució definitiva del Patronat. Els senyors reunits varen designar com artistes els senyors Arcadi Mas i Fontdevila, Trinitat Catasús i Catasús, Pere Jou Francisco i Joaquim Sunyer Miró.

Amb aquests acords es considerarà complimentada la condició fixada en la Llei votada per les Corts, i en conseqüència l'Ajuntament de Sitges per escriptura autoritzada pel Notari de Barcelona senyor Miquel Martí i Beya, es va fer càrrec del llegat el dia 9 de desembre de 1932.

En aquesta escriptura consta l'inventari fet per les oficines tècniques de la Junta de Museus.

Finalment, formalitzats els nomenaments i les designacions de totes les persones que definitivament havien de formar el Patronat, signada i complimentada l'escriptura del llegat, i acabats l'inventari, la catalogació i l'ordenació de tots els exemplars del «Cau Ferrat», el Patronat es va reunir a Sitges el dia 11 de març de 1933, quedant constituït en la forma següent:

President: Bonaventura Gassol, conseller de la Generalitat de Catalunya; vice-presidents: Josep Costa, alcalde de Sitges i Josep Llimona, president de la Junta de Museus de Barcelona; vocals: Sebastià Pascual, Josep Planas i Joan Ibáñez, regidors de l'Ajuntament de Sitges; Pere Comas, Alexandre Soler i March i Joan Rebull, de la Junta de Museus de Barcelona; Josep M.^o Planàs, delegat de la senyora vídua de Rusiñol; Arcadi Mas i Fontdevila, Trinitat Catasús, Joaquim Sunyer i Pere Jou, artistes. Secretaris: Joaquim Borralleras, secretari de la Junta de Museus de Barcelona i Josep Matas de l'Ajuntament de Sitges; director: Joaquim Folch i Torres, director general dels Museus de Barcelona; administrador: Pere Bohigas Tarragó, administrador general de la Junta de Museus de Barcelona.

En aquesta reunió es va acordar inaugurar oficialment el «Cau Ferrat» com a museu públic el diumenge de Pasqua dia 16 d'abril següent i que el seu funcionament comencés tot seguit d'acord amb el reglament interior que es redactaria immediatament.

JOAQUIM BORRALLERAS
Secretari de la Junta de Museus

Façana del «Cau Ferrat», museu públic

COM S'HA ORGANITZAT I INSTAL·LAT EL «CAU FERRAT» EN ESDEVENIR MUSEU PÚBLIC

Exposició del problema.—El «Cau Ferrat» de col·lecció privada que era ha passat a museu públic. El Museu del «Cau Ferrat», per bé que és relativament petit com a museu públic, planteja, en el moment de la seva transformació, problemes que si no són extensos són en alguns punts, almenys, delicats.

L'exposar-los és útil, en primer lloc, des del punt de vista de l'interès que té el conèixer les petites qüestions de tècnica museística que el seu plantejament suscita i les solucions que d'acord amb aquesta tècnica s'han donat a

cadascuna de les dites qüestions plantejades; i en segon lloc, des del punt de vista de la valor de garantia que té, per als futurs donadors o legataris de museus i col·leccions privades, a les corporacions públiques, el saber que aquestes tenen serveis a posta per a administrar-les, curosos fins a la minúcia de tots els aspectes que la conservació i l'exhibició pública d'una col·lecció d'art comporta.

Hi ha, en primer lloc, totes les qüestions d'ordre material de tècnica museística que exposarem tot seguit. Hi ha després aquelles més transcendents del profit cultural i científic que cal fer rendir a la institució que el legatari ha posat a les mans del poder públic i que exposarem un altre dia.

Naturalesa del «Cau Ferrat».— El «Cau Ferrat» és, en primer lloc, una col·lecció d'obres d'art feta per un artista de gust ex-

Els treballs de reinstal·lació i retolament dels objectes del «Cau Ferrat»

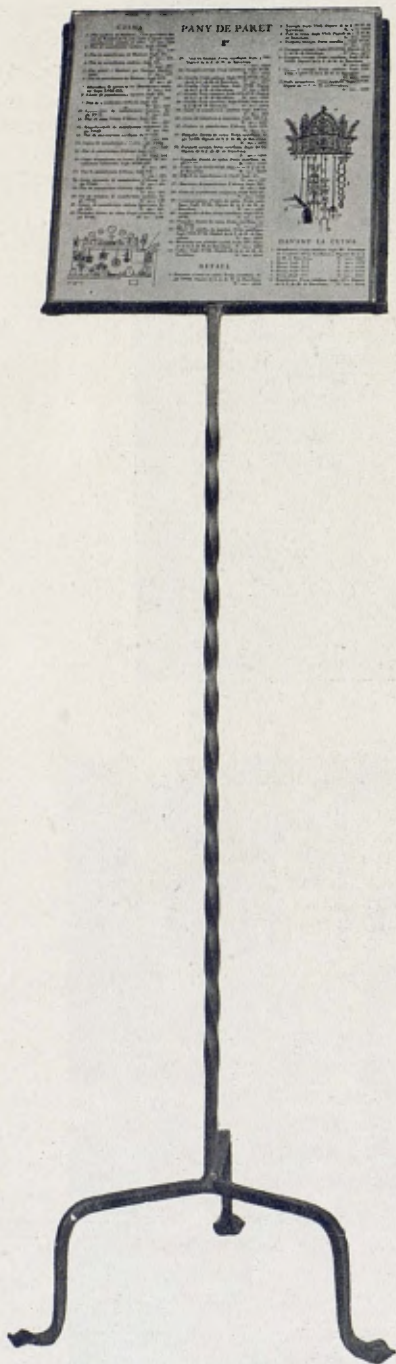
quisit i en la qual tot, fins aquelles obres de valor intrínsec més insignificant, té un interès de

belleza o bé per l'obra en si o bé considerant aquesta com una part del conjunt.

En segon lloc, el «Cau Ferrat» és l'estada ideal d'un artista, situada en un lloc deliciós, ran de l'aigua; niu graciós ple de remors de la mar i d'irisacions tornassolades de l'aigua movedissa al peu dels murs de l'edificació. Aquesta situació és digna d'ésser considerada com un caràcter important en la definició de la naturalesa del «Cau Ferrat», per raó de què ella dóna un prestigi especial a totes les belles coses guardades en la casa de somnis que Rusiñol va fundar.

En tercer lloc, cal esmentar la naturalesa de les obres que formen la col·lecció així situada, composta d'una base que és fonamental en el nou Museu, de ferros d'art antics, principalment catalans, amb molts d'espanyols i menys d'estrangers. S'uneix a la col·lecció de ferros, seguint l'ordre d'interès, una col·lecció molt important i ben escollida de vidres, catalans en sa major part, espanyols molts d'ells i pocs d'estrangers. Encara hi ha una col·lecció notable de ceràmica espanyola amb bons exemplars dels segles XVII i XVIII, més rars els d'alta època i molts de caràcter popular curiosos. Afegim a aquestes una col·lecció de pintures catalogable en dos grups, l'un d'obres d'època antiga i l'altre d'obres modernes contemporànies de Rusiñol i moltes pintades pel propi Rusiñol en la seva segona època. Del grup antic de pintures es destaquen dues teles d'època mitja d'«El Greco», que donen un prestigi internacional al «Cau Ferrat». De les modernes se'n destaca, per damunt de les valors singulars d'algunes d'elles (*Le Moulin de la Galette*, de Casas i *La part del vi*, de Zuloaga) l'interès enorme de tractar-se d'obres originals de Rusiñol les unes i d'obres — les altres — aportades pels respectius autors al «Cau» de l'amic, com a testimoni d'aquella amistat i d'aquella aliança que féu del grup d'artistes reunits entorn de Rusiñol l'avantguarda d'un moviment artístic que influí d'una manera decisiva en la renovació de l'art de Catalunya a principis del segle XX.

Resten fora d'aquests grups d'obres, altres objectes d'art dispersos, imantats vers el «Cau Ferrat» per la vocació infallible de Rusiñol, i resten encara en carpetes i reconeix els autògrafs de lletres encreuades amb homes eminents del món de les arts i de les lletres, els dibuixos solts i els retalls de diaris on és comentada la

Faristol en què van col·locats els rètols descriptius dels objectes

batalla artística renovadora que donaren al seu temps els del «Cau Ferrat».

Hi ha encara en el «Cau Ferrat» aquest altre aspecte d'ésser el fogar d'un moviment de renovació artística de gran volada, ungit el nom escaient d'aquest fogar amb l'aurèola de la popularitat i al qual convé conservar aquests honors de cenacle on s'inicià una etapa important de la història de la nostra renaixença.

Això és tot el que Rusiñol per sa darrera voluntat ens ha donat a conservar, però ultra

dels objectes que hi havia en els murs, en les sales i en les vitrines. És per l'inventari topogràfic, doncs, que vàrem començar, i calia fer-ho així, perquè l'inventariar, l'estudiar i el catalogar les peces, exigint en la majoria dels casos el mobilitzar-les, podia destruir per oblit aquella topografia primitiva que, almenys fins a uns límits raonables, calia respectar. Doncs es va procedir a col·locar un número que fos visible d'arreu, a cada objecte, abans de despenjar-lo, i a fotografiar mur per mur la disposició de tots ells. La fotografia núm. 1

PANY DE PARET H.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Pintorescos amb el senyal d'una oca i quatre escacs. Obra francesa. Segle XVII-XVIII. N. inv.: 1011 2. Clementines. Forja catalana. Segle XVI-XVII. N. inv.: 1012 3. Còpia del quadre "El caballero de la mano en el pecho" de "El Greco". Autor anònim. N. inv.: 2038 4. Graó. Forja catalana. Segle XVII-XVIII. N. inv.: 1013 5. Retrat d'un cavaller. Pintura a l'oli damunt tela, d'escola del nord d'Itàlia. Segle XVI. N. inv.: 2037 6. Graó de portallantia. Forja catalana. Segle XVII-XVIII. N. inv.: 1010 7. Còpia de l'autoretrat del pintor Velázquez, per Santiago Rusiñol. N. inv.: 2038 8. Nu de vell. Pintura a l'oli damunt tela. Obra de Santiago Rusiñol, 1860. N. inv.: 2039 9. La Verge del raïm. Pintura damunt tela. Escola de Van Orley. Segle XVI. N. inv.: 2034 10. Picaporta de marrell. Forja castellana. Segle XVI-XVII. N. inv.: 1015 11. Porta amb lligades de ferro amb volutes. Forja catalana. Segle XII-XIII. N. inv.: 1016 12. Picaporta de marrell. Forja castellana. Segle XVI. N. inv.: 1017 13. Escut de pany. Forja castellana. Segle XVI. N. inv.: 1018 14. Escut de pany d'arc. Forja catalana. Segle XVI. N. inv.: 1019 15. Escut de pany. Forja castellana. Segle XVI. N. inv.: 1020 16. Escut de pany. Forja castellana. Segle XV. N. inv.: 1021 17. Escut de pany. Forja catalana. Segle XVI. N. inv.: 1022 18. Escut de pany. Forja castellana. Segle XV. N. inv.: 1023 19. Escut de pany. Art morisc. N. inv.: 1024 20. Pany. Forja catalana. Segle XVII-XVIII. N. inv.: 1025 21. Pany d'arc, amb llebra. Forja catalana. Segle XVII. N. inv.: 1026 22. Pany d'arc, amb llebra. Forja castellana. Segle XVI. N. inv.: 1027 23. Escut de pany d'arc, amb llebra. Forja catalana. Segle XVI. N. inv.: 1028 24. Escut de pany d'arc. Forja castellana. Segle XVI. N. inv.: 1029 25. Escut de pany d'arc. Forja castellana. Segle XV. N. inv.: 1030 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Desorn de picaporta. Segle XVI. N. inv.: 1031 7. Tipus quadrat. Segle XVI-XVII. N. inv.: 1032 8. Tipus casuelleta. Segle XV. N. inv.: 1033 9. Tipus casuelleta. Segle XVII-XVIII. N. inv.: 1034 10. Tipus creu. Segle XVI-XVII. N. inv.: 1035 11. Tipus creu. Segle XVI. N. inv.: 1036 12. Tipus casuelleta. Segle XV. N. inv.: 1037 13. Tipus casuelleta. Segle XV-XVI. N. inv.: 1038 14. Tipus casuelleta. Segle XV-XVI. N. inv.: 1039 15. Tipus casuelleta. Segle XVII-XVIII. N. inv.: 1040 16. Tipus casuelleta. Segle XIV-XV. N. inv.: 1041 17. Tipus creueta. Segle XVI. N. inv.: 1042 18. Tipus casuelleta. Segle XV-XVI. N. inv.: 1043 19. Tipus llouange. Segle XVII-XVIII. N. inv.: 1044 20. Tipus casuelleta. Segle XV-XVI. N. inv.: 1045 21. Tipus creu. Segle XVI-XVII. N. inv.: 1046 22. Tipus casuelleta. Segle XVI. N. inv.: 1047 23. Tipus quadrat. Segle XVI. N. inv.: 1048 24. Tipus estrella. Segle XVIII. N. inv.: 1049 25. Tipus creu. Segle XVI-XVII. N. inv.: 1050
---	--

== FORA PANY DE PARET ==

1. Canelobre. Forja catalana. Segle XIV-XV. N. inv.: 1051
2. Reixa. Forja catalana. Segle XV. N. inv.: 1052
3. Brandolera. Forja catalana. Segle XV-XVI. N. inv.: 1053
4. Canelobre. Forja catalana. Segle XV-XVI. N. inv.: 1054
5. Canelobre. Forja catalana. Segle XIV-XV. N. inv.: 1055
6. Brandolera. Forja catalana. Segle XIV-XV. N. inv.: 1056
7. Reixa de finestra. Forja catalana. Segle XIII. N. inv.: 1057
8. Canelobre. Forja catalana. Segle XIV-XV. N. inv.: 1058

== CLAUS DE PORTA ==

1. Tipus casuelleta. Segle XV-XVI. N. inv.: 1059
2. Tipus llouange. Segle XVII. N. inv.: 1060
3. Tipus creu. Segle XVI. N. inv.: 1061
4. Tipus casuelleta. Segle XV. N. inv.: 1062
5. Tipus casuelleta. Segle XV. N. inv.: 1063

Un dels rètols descriptius dels objectes amb el diagrama numerador d'aquests

això hi ha encara una cosa que nosaltres hem de conservar per admiració a l'artista, i és aquest alè d'ell que respira el «Cau Ferrat»; aquest haver estat la casa del seu somni, aquest recó on a cada mur hi ha el seu gust, el seu estil: la seva imatge espiritual projectada.

Doncs, en donar-nos tot això a guardar i a administrar, ens ha calgut estudiar i establir la manera de fer-ho.

L'inventari. — De bon començament calia prendre inventari de tot: Tot no vol dir inventariar solament els objectes, sinó aquella cosa indispensable a la conservació del caràcter del «Cau Ferrat» que és la situació de cadascun

que ací reproduïm, dóna testimoni de com es procedí en aquest aspecte de la nostra tasca.

A seguit, foren inventariats els objectes i alhora estudiats, classificats, catalogats, numerats i fotografiats un per un. El número d'objectes que hi havia al «Cau Ferrat» era de 2.593. Doncs fer 2.593 paperetes de catàleg, on s'inscrigué el resultat de l'estudi i les condicions de cada peça, no és feina curta. Naturalment, mides, condició material, època, país de producció, etc., ve determinat en cada fitxa, el número de la qual correspon al de l'exemplar que segons la matèria (ferro, vidre, ceràmica, talla, etc.) ve pintat en matèria que no

pugui fàcilment esborrar-se, en un lloc de l'objecte que no perjudiqui el seu aspecte. Encara el fer 2.593 clixés fotogràfics, la prova dels quals constitueix la base de la valor identificativa de les paperetes, és tasca que ocupa hores i vol una afectuosa sollicitud per tal que les fotos duguin tots els elements d'estudi de

sificació l'encomanàrem al nostre company Pau Prou, del laboratori de restauració de ceràmica dels Museus.

Així era com obteníem totes les dades del contingut del «Cau Ferrat» establint la llista inventari que figurà en l'escriptura de possessió, establint doncs un inventari fotogràfic adminis-

Obres d'aportació d'aigua per al servei d'extinció d'incendis al «Cau Ferrat»

l'exemplar que són possibles en una bona reproducció fotogràfica.

La tasca admirablement feta, pel que toca a la classificació dels objectes, l'encomanàrem als nostres companys Bofill, per la ceràmica; Gibert, pels ferros i els vidres, i Ràfols per la pintura, auxiliats per M. Balaguer. La part fotogràfica ha anat a càrrec del nostre amic l'excellent fotògraf sitgetà Rafael Guinart i la de dibuix dels diagrames dels rètols de clas-

tratiu i científic i una sèrie de registres, fitxers complementaris d'aquell. D'aquests elements encara n'ha de sortir un inventari fotogràfic destinat a l'Ajuntament de Sitges, que li permeti controlar el que és propietat seva, i altre destinat a la família del llegador.

L'assegurança del «Cau Ferrat». — Des del moment que el «Cau Ferrat» passà a la nostra cura, establírem en ell un servei d'assegurança que el defensés de tot perill. Cal tenir

Col·locació dels tubs conductors de l'aigua per al servei contra incendis, al terrat i a les façanes posterior i principal de l'edifici del «Cau Ferrat»

present, que mentre vivia Rusiñol, qualsevol incident que ocorregués no tenia transcendència baix el punt de vista de les responsabilitats. El propietari de la col·lecció podia, si així li semblava bé, deixar-la en situació susceptible de tota mena de riscos. Des del moment que passava a ésser patrimoni públic, però, la cosa canviava, i el deure s'imposava de garantir el «Cau» contra tota possibilitat de robatori i d'incendi.

Així establírem des del primer moment una

la façana que dona a mar, obrint una boca de manguera a l'interior, planta alta, i altra a l'interior, planta baixa. En conseqüència quatre boques extintores a alta pressió i amb aigua contínua poden defensar l'edifici del «Cau Ferrat» en cas necessari. Com a servei preventiu contra el foc, es col·locaren tres extintors a la planta baixa i tres a la planta alta, que donada l'extensió del local, els tècnics han judicat suficients. Encara, dins les obres de previsió de l'incendi, cal esmentar la renovació

Obres de reparació en una de les llars de foc del «Cau Ferrat»

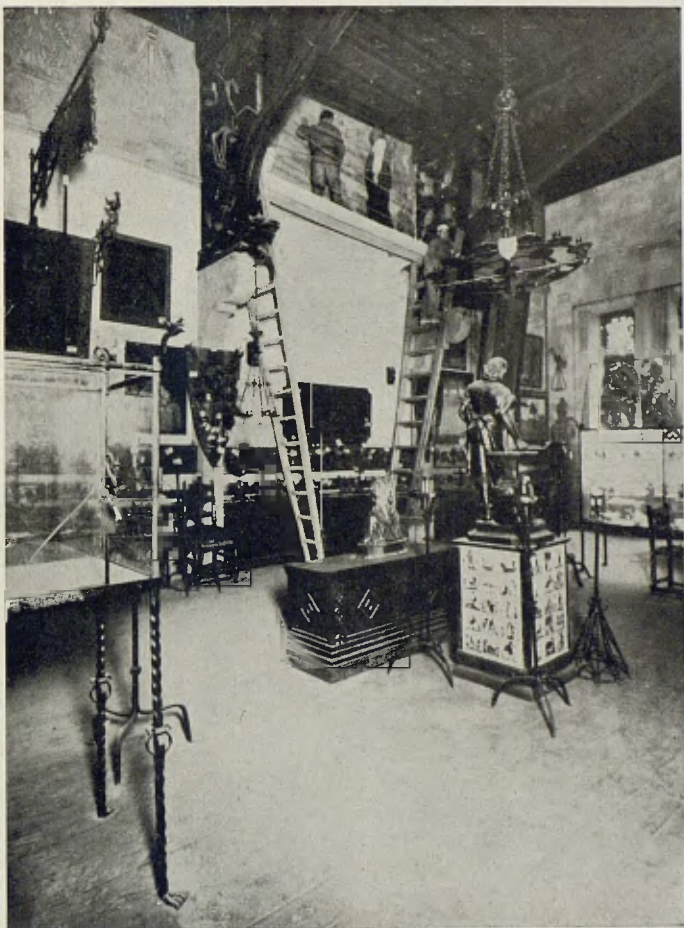
guàrdia permanent disposada a fer cara a qualsevulla contingència. La qüestió no tingué altres dificultats que la de nomenar guàrdies aptes. Contra el perill del foc, la cosa era més complicada. No disposant la vila de Sitges d'un servei d'extinció d'incendis suficient a garantir l'edifici, plantejàrem la qüestió al cap del Servei de Bombers de Barcelona, senyor Jordà, i a l'arquitecte municipal de Sitges, senyor Martino. Examinada la situació del «Cau» en relació als mitjans ordinaris d'extinció d'incendis a Sitges, es decidí portar fins el peu de l'edifici, per la banda de la població, dues boques d'aigua amb pressió suficient per a pujar dalt de la coberta i canalitzar-la fins a

total de la instal·lació elèctrica, feta amb tubs aïllants, i tallacircuits, la reducció d'aquesta als llocs més essencials i la supressió de la que tenia contacte directe amb els sostres de fusta, cosa que engendrava un perill.

Reparacions i millores a l'edifici i a les instal·lacions. — L'estat de l'edifici del «Cau Ferrat», després d'unes obres de consolidació de la façana que dona a la mar i que havien estat fetes per Rusiñol els darrers anys de la seva vida, era relativament satisfactori. L'apuntament d'una de les carteles de sosteniment de les encavallades del sostre de la planta alta, la modificació dels serveis d'higiene que s'han establert, modestament però higiènicament,

la reparació d'alguns paviments, humitats dels murs i reforç de socolades de rajoles despreses, són, amb el repintat d'una part del fris de la sala de la planta alta — malmès per una gotera — i el repintat dels murs, portes, finestres i alguns dels sostres, tot el que s'hi ha fet. La

Ferrat», la Junta de Museus decidí, d'acord amb el pla metòdic de divisió i especialització de les seves col·leccions i Museus, i tenint en compte la importància que com a museu de ferros el «Cau Ferrat» tenia, que la col·lecció de ferros del Museu de Barcelona relativa-

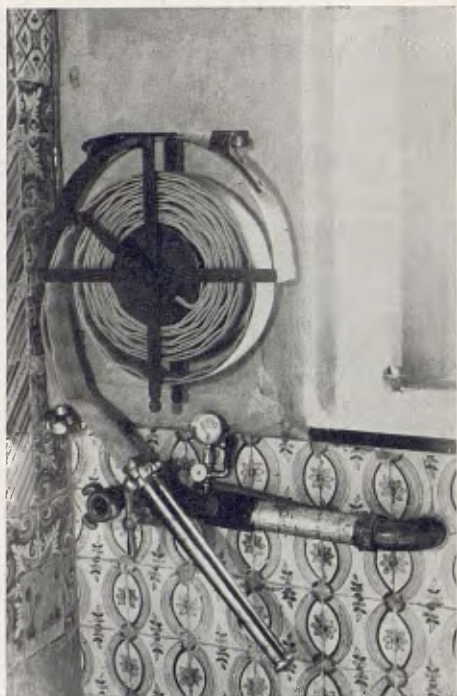
Reparació dels murs i remoció dels objectes que formen les col·leccions del «Cau Ferrat»

façana ha estat curosament repassada d'esquirlas en la pedra de les finestres altes, i en les dues baixes hi han estat col·locats dos magnífics exemplars de reixa del segle XV, que formen part de la col·lecció de ferros dels Museus de Barcelona, que la nostra Junta ha aportat en dipòsit al «Cau Ferrat».

L'augment de la col·lecció de ferros del «Cau Ferrat». — En prendre cura del «Cau

ment poc important, passés en forma de dipòsit al Patronat del «Cau Ferrat», a augmentar la col·lecció formada per Rusiñol, i això en homenatge a l'esforç del gran artista i amb la intenció d'establir en l'avenir entorn del nucli per ell fundat, un gran museu especialitzat en l'art del ferro.

Els exemplars que constituïen la col·lecció del nostre Museu són en número de sis cents

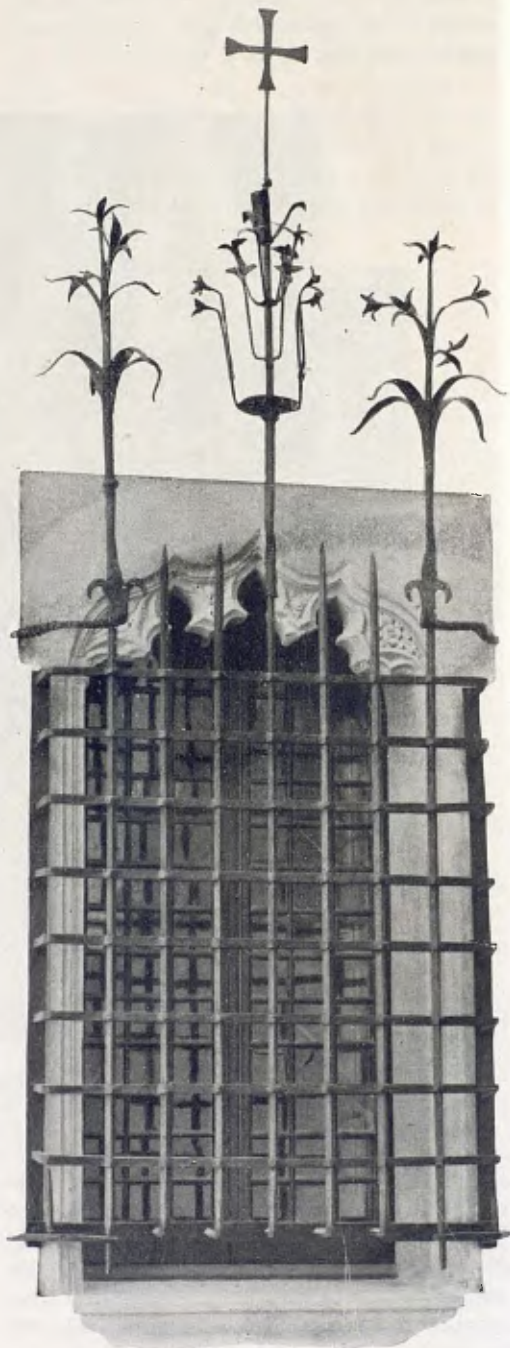

Una de les mànegues, que, a part dels aparells extintors preventius, defensen el «Cau Ferrat» contra el perill d'incendi

setanta dos. L'ingressar-los al «Cau Ferrat» no era un problema fàcil, en primer lloc perquè el «Cau» era ple, i en segon lloc, perquè el mobilitzar els objectes que Rusiñol va llegar, podia determinar-ne un desplaçament general que estava en pugna amb el deure de mantenir en el possible el caràcter del Museu sitgetà. Planejàrem les solucions possibles i a la pràctica ens vàrem convèncer de la possibilitat d'encabir la nostra col·lecció sense un perjudici greu pel to que el «Cau» tenia, ja que els nous materials anaven disposats, en general, en la planta baixa, on Rusiñol no hi tenia ferros, i en alguns recons de la planta alta on s'encabien sense afectar de gran cosa la disposició establerta pel fundador.

Restava, però, un greu inconvenient a resoldre per a l'avenir, i és el de què aquest museu de ferros, realment important, que avui hi ha al «Cau Ferrat» de Sitges, constituït per les col·leccions Rusiñol i Museu de Barcelona, no pot ésser augmentat per manca absoluta de capacitat de local. Exposit aquest problema al Patronat del «Cau Ferrat», com

a director dels Museus declaràrem que si no es resolia en l'avenir aquesta manca de lloc, nosaltres ens crèiem en el deure d'aconsellar

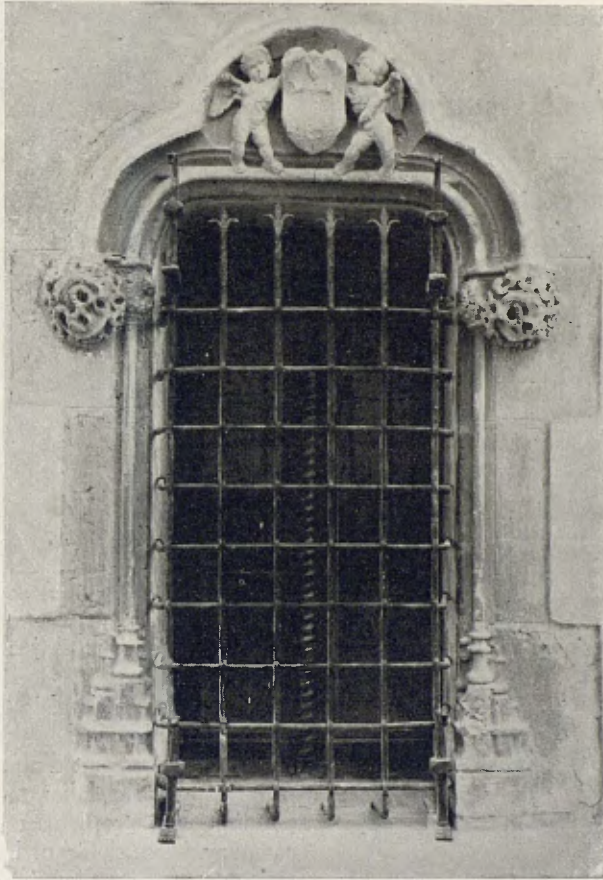

Reixa del segle XV, procedent de la Seu d'Urgell, dipòsit de la Junta de Museus, col·locada al «Cau Ferrat»

a la Junta de Museus de Barcelona que retirés els seus ferros, ja que l'actual situació implica estancar l'acreciment de les nostres col·leccions i per tant matar les possibilitats futures d'un museu de l'art del ferro, que com el que ara hi ha a Sitges és ja l'únic a Espanya i un dels més importants d'Europa.

Encara, això permetrà limitar estrictament el «Cau Ferrat» a lloc d'exhibició dels exemplars que va deixar Rusiñol, posant la resta en el local annex, com branca sortida de la soca mare que el gran artista va plantar un dia en aquell lloc deliciós.

La conservació dels objectes. — La conser-

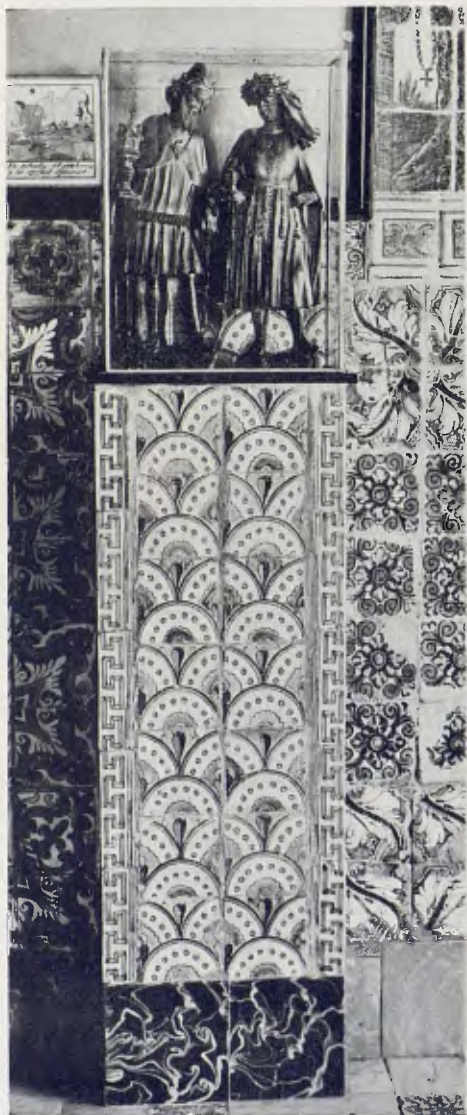

Reixa catalana del segle XV, dipòsit de la Junta de Museus, col·locada a la façana del «Cau Ferrat»

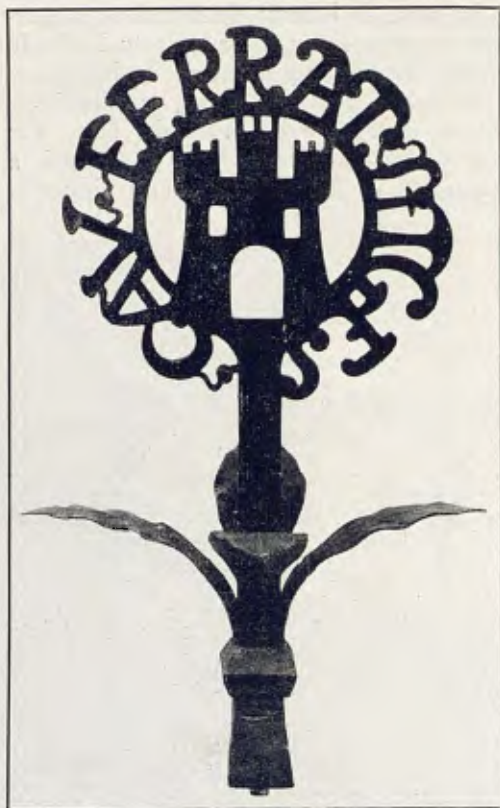
El Patronat del «Cau Ferrat» i l'Ajuntament de Sitges, preocupant-se de la qüestió, tenen ja en vies de realitat una solució magnífica que permetrà estendre a altre edifici annex l'obra iniciada per Rusiñol, posant al costat una Biblioteca popular de les que estableix la Generalitat de Catalunya i constituint, en fi, un fogar actiu de cultura, que serà el millor homenatge de gratitud a Rusiñol, car constituirà una continuació de l'obra per ell començada.

vació dels objectes al «Cau Ferrat» vol dir fer cara a dos enemics temibles per a les obres d'art. L'un és la salabror marina, i l'altre és la llum. No cal dir quins són els efectes de l'ambient salabros damunt els ferros i les pintures. Els ferros sobretot, esdevenen pols, i als quadres els cal una defensa de vernís o de vidre, que tenim ara en estat d'observació. La defensa dels ferros es fa a base d'un engrassat renovable cada mes, el qual demana, donada

la quantitat d'exemplars, una ocupació constant. Contra l'ambient i contra la llum alhora, hem assajat el tapar els finestrals amb dos gruixos de cortines, una de lona, que serà estirada quan no hi hagi visitants, i una de fil que privi el sol, tot permetent el pas de claror suficient per a veure bé els objectes. Creiem, d'acord amb el que aconsellen alguns mètodes establerts a Holanda contra l'ambient excessi-

Dos bons exemplars de talla del segle XV, posats en valor en reinstal·lar el «Cau Ferrat»

Capçada de la bandera vella del «Cau Ferrat»

vament humit, que el joc de dobles cortines tindrà eficàcia.

En mobilitzar els objectes per a reinstal·lar-los, no cal dir que hem procedit a la restauració i acomodament d'aquells que més ho demanaven. Així el laboratori de restauració de pintura dels nostres Museus, a càrrec del nostre company Manuel Grau, ha consolidat la pintura que es desprenia d'una taula d'escola de Van Orley, els nostres obradors de reconstrucció de ceràmica han recompost algunes peces de vidre i de ceràmica que eren trencades, hem donat major visualitat als dos quadres d'«El Greco», dotant-los d'il·luminació elèctrica individual; hem posat marcs a molts quadres que no en tenien, n'hem renovat molts d'altres i hem posat en valor diverses escultures de gran qualitat que estaven, junt amb altres de menys categoria, omplint una vitrina mal il·luminada i dins la qual les coses es veien poc. D'altra part, per manca de lloc a la gran vitrina destinada als vidres, massa plena per a veure's bé tots els exemplars, hi havia una nombrosa

sèrie de peces d'aquestes, que amb gran perill per a la seva conservació restaven fora d'aquella. Resolent ambdós casos, buidàrem la vitrina col·locats tots els que no cabien dins la vitrina gran, la descongestionàrem fins a establir dues grans vitrines de vidres, que donen un major lluïment a la col·lecció i la possibilitat de presentar-los ben classificats. Les escultures secundàries col·locades en llocs secundaris, hem situat al bell mig de la col·lecció de vidres la peça mestra de l'escultura del «Cau Ferrat», que

tes, l'hem posat en una antena, li hem fet un floró rematant-lo i uns cordons, i l'hem col·locat a la sala alta com cosa que és digna d'ésser guardada.

Substituint-la a la façana del «Cau», hem fet una bandera nova, que ha pintat el nostre company Prou, restablint la que Pascó va pintar.

Els senyals del «Cau Ferrat» com a museu públic. — Hem posat penjant de la façana del «Cau» una ensenya que l'anuncia. Encara damunt la porta aquest rètol: «Fundació

La bandera nova, copiant l'originària que fou pintada per l'artista Josep Pascó

és el famós bust reliquiari femení prou conegut i hem col·locat altres sis exemplars culminants de talla i alabastre, en vitrines individuals, a la Sala del Brollador, de la planta baixa.

Finalment, hem dignificat una relíquia, que és la vella bandera del «Cau Ferrat», que, en els bons temps de la casa, va pintar Pascó damunt tela de llana i que essent la que s'hissava a la terrassa del «Cau», serví com ensenya del mateix en tots els actes públics i festes que el «Cau» celebrava. La processó d'«El Greco», la inauguració del monument a «El Greco», els Jocs Florals de Sitges, la Solidaritat Catalana, etc. El vell drap, bandera d'uns idealis-

Santiago Rusiñol». S'ha establert el segell del Patronat del «Cau Ferrat» a base de la marca d'autor de Rusiñol, l'original de la qual es conserva entre els dibuixos que ha deixat l'artista. S'ha editat encara el cartell anunciador del Museu, amb motiu de la inauguració, que servirà per a anunciar en el successiu la institució.

El retolament descriptiu dels objectes. — Un museu té el deure de presentar als visitants tots els objectes classificats, encara que això sigui d'una manera sumària. El rètol, naturalment, és precís que sigui llegible, i per tant a altura a posta. Això no té dificultats en una instal·lació on els objectes o bé són col·locats

El rètol a la porta del «Cau Ferrat», recordant l'origen de la institució

en vitrines, o bé situats a bona altura perquè els rètols puguin ésser posats al costat de l'objecte; però aquest no és el cas del «Cau Ferrat», on els murs de dalt a baix són plens de pintures i ferros i panòplies amb ferros, etc. Conseqüentment, calia unir tots els rètols al peu del mur, en un sol cartell que contingüés el catàleg de tots els exemplars del pany de paret corresponent. En la pràctica això tenia una dificultat i era la de què era difícilment trobable per al visitant la referència de l'objecte en el rètol catàleg que se li posava davant, car el sistema de posar a cada objecte números que fossin des de baix llegibles, produïa al llarg

del pany de paret un pampallugeig de papers desagradable i que treia a les sales del «Cau Ferrat» el bell aspecte que tenen. Doncs, després de sospesar la solució, decidírem posar al costat dels rètols, i formant part d'ells, un diagrama de conjunt del pany de mur corresponent, on són dibuixades les siluetes dels objectes que en aquest es contenen, de manera que siguin fàcilment identificables. En el croquis referit, cada objecte porta un número de retolament que correspon al del text descriptiu.

JOAQUIM FOLCH I TORRES

Director general dels Museus

L'ensinya anunciant el «Cau Ferrat», posada a l'ésser obert com a museu públic

El retrat de Rusiñol al «Cau Ferrat» amb l'ofrena de l'associació del «Ram de Tot l'Any a Rusiñol»

EL «RAM DE TOT L'ANY A RUSIÑOL»

No es pot negar que bona part de la fama de què disfruta Sitges i de l'enorme aflluència de forasters amb què compta, es deu a Santiago Rusiñol. La vila li ha sentit sempre el gran agraïment que per aquesta obra es mereix. Quan Rusiñol encara vivia, li va testimoniar en diverses ocasions. En morir, va afanyar-se a aixecar-li un monument que perpetués la seva memòria. En inaugurar-se el «Cau Ferrat», ha fixat en una làpida perpetuant el pregon

reconeixement dels sitgetans pel llegat que els hi ha fet.

Mentre es preparava l'obertura del «Cau» com a museu públic, va sorgir espontàniament una altra forma d'homenatge a l'insigne artista. Un nucli de dames i senyoretetes de Sitges, al cap del qual hi ha la senyoreta Maria Dolors de Bertran, va concebre la idea de constituir una associació de dones sitgetanes que es denominaria «Ram de Tot l'Any a Rusiñol» i que cuidaria de què permanentment hi hagués un ram de flors, ofert per cadascuna de les associades, al peu del retrat de Rusiñol que hi ha al «Cau Ferrat».

La idea va ésser acollida amb gran entusiasme i tot seguit l'entitat va comptar amb un nombre extens de noves adherides.

Seguint l'ordre en què s'hagin anat inscrivint, cadascuna d'elles portarà un ram de flors al dit lloc els dimarts, dijous i dissabtes de cada setmana. D'aquesta manera l'homenatge serà constantment renovat i tindrà la doble gentilesa de les flors i de les mans que en faran l'ofrena.

El dia de la inauguració totes les dones simultànies que formen part de l'agrupació hi portaran un ram de flors. Tot el Museu quedà magníficament ornat amb l'abundós present.

La senyoreta Maria Macià, filla de l'honorable president de la Generalitat, desitjant associar-se a aquest homenatge, ha ofert regalar el gerro que serà col·locat al peu del retrat a Rusiñol per a sostenir el ram de l'ofrena.

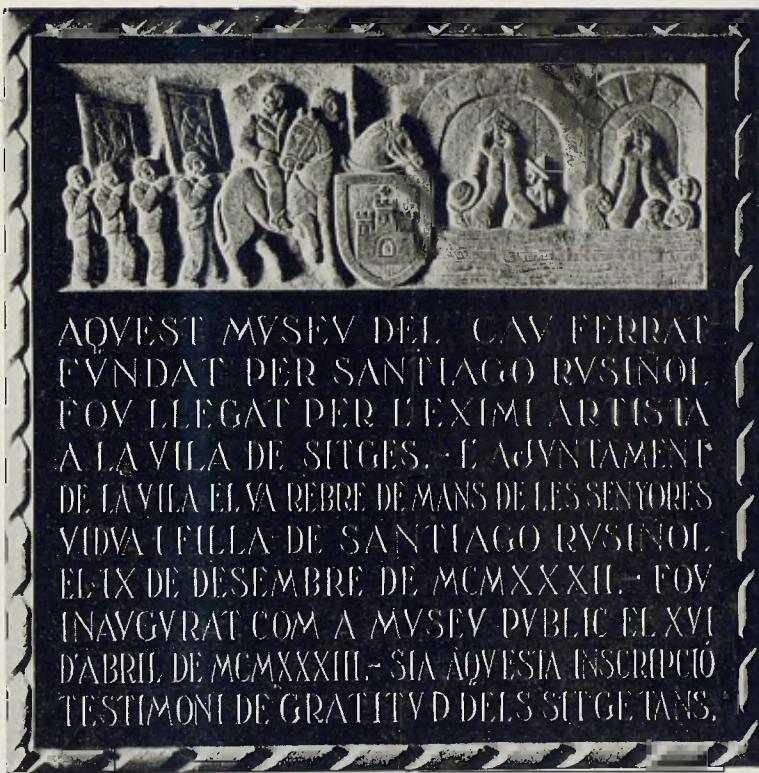
Les senyores i senyoretetes inscrites fins el dia d'avui a l'associació del «Ram de Tot l'Any a Rusiñol» són les següents:

Maria Dolors de Bertran, Túlia Mas de Catasús, Josefina de Dalmau, Dolors Ferret, Rosa Riera, Maria Planas, Adelaida Carreró de Termes, Maria Llansó, Carme Soler, Maria Sariol, Salvadora Mirabent de Padrol, Virtuts Elies, Rosa Padrol de Montané, Hortènsia de Miró de Coll, Paula Sabaté de Torrellas, Maria Almirall, Maria Dolors Nadal, Maria Rubirosa de Tort, Mercè Sardà de Martínez, Amàlia Ramon, Maria Teresa Sardà de Fonts, Margarida Jacas de Benaset, Dolors Vidal de Planas, Carme de Cueto, Montserrat Jansà, Maria Bartés de Gassó, Magdalena Costa, Llàlucia Izábal, Montserrat Vila de Jacas, Emília Carbonell d'Ill,

Teresa Simó d'Izabal, Isabel Font, Matilde Barrachina de Sella, Eulàlia Torrents, Maria Ollé de Benaprés, Josepa Caldés, Elvira Aixà, Dolors Torralbas de Curtiada, Mercè Imbuero de Cartró, Antònia Bartrés d'Alemaný, Maria Teresa Pelegrí d'Almirall, Núria Mirabent, Griselda Mirabent, Lluïsa Robert, Josepa Milà de Riera, Josepa Llorià, Rita Milà, Adela Jacas de Barrabeitg, Dolors Martí, Concepció Caballero de Forment, Rosa Pañella, Margarida Ribas de Ruscalleda, Rosa Martí, Maria Dolors Arnabat, Manuela Lluís de Benaset, Trinitat Amorós, Maria Lluís, Maria Benaset, Neus Selva, Maria Dolors Rosés, Rosa Ribas de Julià, Lutgarda Urgell, Magdalena Escapa, Rosa Alvarez, Pilar Alvarez, Rita Mirabent, Joana Andaní, Rosa Picas, Josepa Picas, Dolors Termes, Mercè Bartés de Terrés, Mercè Massó de Peris, Dolors Raventós, Antònia Oliver, Josepa Sanahuja, Maria Sala, Joaquina Junyent de Bella, Carme de Querol de Ferret, Angelina Gorgas, Empar Milan, Anna Vidal, Antònia Mussons de Benaset, Josepa Gumà, Rosa Sunyer, Carme Malivern, Maria Mora, Dolors Tutusaus, Hortènsia Jornet, Mercè Masdeu, Emília Camps, Rosa Pascual, Mercè Riera de Martínez, Maria Masip, Carme Fontanet, Rosa Pascual, Montserrat Gomis de Carbonell, Carme Pascual de Teixidó, Vinyet Milà de Milà, Josepa Comas, Antònia Raventós, Carme Mampel, Carme Ferrer, Dolors Palma, Vinyet Fusté, Anna Marcet, Josepa Baqués, Antònia Vivó, Antònia Rallo, Manuela Rosell, Rita Planas, Mercè Company, Mercè Sanabrè, Teresa Magrans d'Esteva, Isabel Rovira de Mirabent i Pilar Gonzalo.

Segell de l'associació

Làpida col·locada a la façana del «Cau Ferrat» que perpetuarà la memòria del llegat fet per Santiago Rusiñol i l'agraïment dels sitgetans

INAUGURACIÓ DEL «CAU FERRAT» COM A MUSEU PÚBLIC

El Patronat del «Cau Ferrat», en la seva reunió del dia 11 de març va acordar inaugurar el «Cau Ferrat» com a museu públic el diumenge de Pasqua, dia 16 d'abril, a les dotze del matí. Més tard, per tal que les autoritats que hi havien d'assistir poguessin acudir a la parada militar que s'havia organitzat per a la mateixa hora, hom va haver de modificar aquest primer acord, traslladant l'acte a dos quarts de cinc de la tarda.

L'Ajuntament de Sitges, per la seva part, va acordar posar una làpida a la façana del «Cau Ferrat» que testimonies l'agraïment dels sitgetans al fundador del Museu, i descobrir-la el dia de la inauguració d'aquest.

El dia 11 d'abril el director general dels Museus senyor Folch i Torres, va reunir al

«Cau Ferrat» les representacions de les entitats i de la premsa de Sitges, i els va explicar tot el que s'havia fet per a organitzar-lo com a museu públic.

El dia següent varen ésser convocats per al mateix objecte els representants de la premsa de Barcelona. Els redactors designats pels periòdics respectius varen acudir al baixador del Passeig de Gràcia, i sortiren de Barcelona en el tren de les dotze, acompanyats de l'administrador general dels Museus senyor Tarragó. A Sitges varen ésser rebuts per l'alcalde, pels regidors senyors Pascual, Ibáñez i Planas Robert, pel vocal-delegat del Patronat senyor Catasús i pels president i secretari de la Junta de Museus senyors Llimona i Borralleras, que havien fet el viatge en automòbil.

Els invitats passaren tot seguit al Museu, pròxim a inaugurar-se. Allí els rebé el senyor Folch i Torres, qui els acompanyà a visitar detingudament totes les instal·lacions. Els féu també una detallada explicació de tots els tre-

balls realitzats i de l'orientació que tindria el «Cau Ferrat» com a museu públic. A continuació foren obsequiats amb un banquet que va tenir lloc a l'Hotel Subur. Ocuparen la presidència l'alcalde de Sitges senyor Costa, que tenia a la dreta el president de la Junta de Museus de Barcelona senyor Llimona, el representant del *Diario de Barcelona* senyor Bonet i els membres del Patronat senyors Catasús i Pascual, i a l'esquerra el senyor Mas i Fontdevila, del Patronat, el representant de *La Vanguardia* senyor Pou i els altres mem-

brats del propi Patronat senyors Sunyer i Planas Robert. Es serví el següent menú: Entreteniments, paella valenciana, llagosta a l'americana, pollastre rostit, créixens, biscuit gelat, pastisseria, fruites i vins «Castell del Remei», «Monopol blanc» i «Codorniu». No hi hagueren discursos. En el tren de les sis de la tarda retornaren a Barcelona.

brats del propi Patronat senyors Sunyer i Planas Robert. Es serví el següent menú: Entreteniments, paella valenciana, llagosta a l'americana, pollastre rostit, créixens, biscuit gelat, pastisseria, fruites i vins «Castell del Remei», «Monopol blanc» i «Codorniu». No hi hagueren discursos. En el tren de les sis de la tarda retornaren a Barcelona.

Visita dels representants de la premsa de Barcelona al «Cau Ferrat», abans d'inaugurar-se

brats del propi Patronat senyors Sunyer i Planas Robert. Es serví el següent menú: Entreteniments, paella valenciana, llagosta a l'americana, pollastre rostit, créixens, biscuit gelat, pastisseria, fruites i vins «Castell del Remei», «Monopol blanc» i «Codorniu». No hi hagueren discursos. En el tren de les sis de la tarda retornaren a Barcelona.

* * *

Mentrestant s'anava preparant l'acte de la inauguració oficial.

Una comissió formada pel senyor alcalde de Sitges i els membres del Patronat senyors Llimona, Catasús, Borralleras i Tarragó in-

museístics de Catalunya la següent invitació: «Diumenge, dia 16 d'aquest mes, a dos quarts de cinc de la tarda, tindrà lloc la inauguració, com a museu públic, del «Cau Ferrat» que Santiago Rusiñol ha llegat a la vila de Sitges. Amb aquest motiu l'honorable president de la Generalitat descobrirà la làpida en què l'Ajuntament fa constar la gratitud dels sitgetans a l'eximi artista. L'Ajuntament de Sitges, la Junta de Museus de Barcelona i el Patronat del Museu del «Cau Ferrat» es complauen a convidar-vos a aquests actes. — Sitges, abril de 1933.»

Una representació del Patronat formada pels senyors Catasús i Borralleras va visitar les autoritats de Barcelona convidant-les ofi-

El senyor Macià i les demés autoritats en entrar al clos on es celebra la cerimònia de la inauguració

El vocal-delegat del Patronat, senyor Catasús, llegint el seu discurs en l'acte inaugural

* * *

cialment a la inauguració. Va invitar també la senyora Lluïsa Denís, vídua de Rusiñol, a qui lliurà el següent comunicat: «Per aquest Patronat en la seva darrera reunió acord fou pres: Estimant que als actes de donar estat oficial i definitiu al valuós llegat de Santiago Rusiñol a la vila de Sitges, havíeu d'ésser-hi invitada vós i la vostra família, amb singular preferència, trametre-us el convit d'aquest Patronat a l'acte inaugural del «Cau Ferrat» com a museu públic, així com al del descobriment de la làpida que l'Ajuntament de Sitges

El dia 16 es varen reunir en dinar íntim, invitats per l'Ajuntament d'aquesta vila, els senyors Francesc Macià i filla, Ventura Gassol, Claudi Ametlla i senyora, Oriol Anguera de Sojo, Domènec Batet i senyora, Jaume Agudé i senyora, Joaquim Folch i Torres i senyora, alcalde de Sitges i senyora i tots els regidors de la localitat. La senyora vídua de Rusiñol, acompanyada dels seus gendre i nét senyors Josep M. Planàs i Santiago Planàs

El president de la Generalitat senyor Macià, en descobrir la làpida de la façana del «Cau Ferrat»

dedica a Santiago Rusiñol per a testimoniar-li l'agraïment de la vila, els quals actes tindran lloc diumenge vinent, dia 16, a dos quarts de cinc de la tarda, a la mateixa vila de Sitges. Alhora pregar-vos que us digneu assistir-hi per a honorar i augmentar la importància dels dits actes amb la vostra presència. — La qual cosa em plau traslladar-vos per a sabuda vostra i tots els efectes. — Barcelona, 13 d'abril de 1933.»

Al mateix temps eren fixats als llocs públics de Barcelona, Vilanova, Vilafranca i Sitges, així com als establiments més importants d'aquestes poblacions uns artístics cartells anunciadors.

i Rusiñol, acudí a les quatre de la tarda a la casa de l'Ajuntament, on fou rebuda pel vocal-delegat del Patronat senyor Trinitat Catasús. Poca estona després arribaren a l'Ajuntament les personalitats que abans s'havien reunit a Terramar. Totes les dames foren obsequiades amb ramells de flors que el senyor Folch i Torres els ofrenà en nom del Patronat. Tot seguit s'organitzà la comitiva oficial. Obrien pas dos guàrdies urbans de Sitges i tancaven el seguici dos individus del mateix cos.

Al lloc conegut per «Baluard de Vidal i Quadres», prop del «Cau Ferrat» i ran mateix del mar, es va construir el clos on

s'havia de celebrar l'acte. Un ampli espai limitat per tanques ornamentals amb garlandes, gallarets i banderes, estava destinat als invitats en general. La tribuna presidencial s'aixecava al fons, davant mateix de la façana d'una casa dels senyors Vidal i Quadres, que va ésser gentilment posada a la disposició dels organitzadors. El fons de la tribuna estava

En arribar la comitiva, que, com hem dit s'havia format a l'Ajuntament, l'orquestra «Jazz Mozart», que dirigeix el mestre Manuel Torrents, interpretà «Els Segadors». Tot el públic es posà dempeus i aplaudí entusiàsticament. Prengué lloc a la presidència el senyor Francesc Macià, president de la Generalitat; a la seva dreta prengueren lloc la senyora

Detall de la sala gran del «Cau Ferrat» després de la seva reinstal·lació

decorat amb uns cortinatges de vellut gris i una gran bandera catalana. A la part alta hi havia cinc pals: en el del centre onejava la bandera de la República; a dreta i esquerra les de Sitges i el «Cau Ferrat», respectivament i, als dos extrems, la catalana.

A la tribuna prengueren seient les representacions oficials i corporatives i les dames inscrites a l'agrupació del «Ram de Tot l'Any a Rusiñol».

Els seients havien estat generosament cedits per diverses entitats de Sitges.

Lluïsa Denís, vídua de Rusiñol; el senyor Ventura Gassol, conseller d'Instrucció Pública de la Generalitat; el senyor Claudi Ametlla, governador civil de la «província» de Barcelona; el senyor Domènec Batet, general cap de la Quarta Divisió, i el senyor Sebastià Pascual, regidor de l'Ajuntament de Sitges, membre del Patronat; i a l'esquerra, el senyor Josep Costa, alcalde de Sitges; el senyor Oriol Anguera de Sojo, president de l'Audiència Territorial de Barcelona; el senyor Jaume Agudé, alcalde de Barcelona; el senyor Tri-

nitat Catasús, vocal-delegat del Patronat, i el senyor Josep Planas Robert, regidor de l'Ajuntament de Sitges, membre del Patronat. Ocuparen llocs preferents els altres membres del Patronat, el diputat de la Generalitat senyor Batistini, que representava al president del Parlament de Catalunya senyor Companys, el nét de Santiago Rusiñol senyor Santiago Planàs i Rusiñol, el director general dels Museus de Barcelona senyor Joaquim Folch i Torres i els principals funcionaris de la Junta de Museus.

què amb aquest i no pas amb cap més altre nom era estimat entre nosaltres — en el seu testament atorgat el dia 9 d'abril de 1929 llegava les colleccions i l'edifici del «Cau Ferrat» a Sitges, amb la sola i única condició que cap dels objectes que les formaven pogués ésser alienat o venut; expressant la seva voluntat de què sempre havien de quedar-se a Catalunya i fent constar explícitament que ens feia aquest inapreciable do mogut per l'amor que professava a la nostra vila.

Santiago Rusiñol moria a Aranjuez el dia

La sala gran del «Cau Ferrat» a l'acabar-se els treballs d'instal·lació i retolament

* * *

Fet el silenci, el senyor Trinitat Catasús, vocal-delegat del Patronat, llegí el següent discurs:

«Honorable president de Catalunya:

Dames i senyors:

El Patronat del «Cau Ferrat» m'ha dispensat l'honor de delegar en mi la missió de dirigir-vos uns mots explicatius del procés seguit pel llegat Rusiñol des del traspàs de nostre gran amic fins al moment solemne de l'obertura del «Cau» com a museu públic. Tots sabem que Santiago Rusiñol — al qui tots els sitgetans ens plau anomenar així, per-

13 de juny de 1931. En la última dolçor primaveral d'aquells jardins magnífics, l'ànima de Rusiñol abandonà el món dels vius per a fondre's com un perfum més en la ignorada regió de les ombres eternes, no sense abans haver deixat estatüida la fermaça d'aquell amor amb què s'havia unit amb nosaltres.

Quan pels volts de l'any 90 Rusiñol arribava per primer cop a Sitges, aquesta vila era un recó de món quasi bé inèdit. Un poblet ignorat reclòs en la monotonia de sa pròpia calma, gris d'esperit i apagat en l'esplendor del seu cel i en la plàcida quietud de sa blancor immaculada. Ni els propis fills el coneixien. Calgué l'aparició de Rusiñol portant-nos el

miracle de la seva alegria — d'aquella alegria sana i comprensiva —, perquè els sitgetans aprenguessin de conèixer llur poble. A través d'ell se'ls encomanà l'entusiasme per llurs coses i fou aleshores que el blanc dels carrers començà a ésser-ho de veritat i blau el blau i la bellesa d'aquests topants plens d'una gràcia nova que mai no havien sabut veure. Rusiñol els encomanà el to de la seva ànima i revelà als sitgetans la consciència de llur personalitat. Sitges esdevingué tota una altra: la Sitges de Rusiñol, que d'aleshores ençà ha fet parlar d'ella pel món com d'una petita joia

I el Govern de Catalunya no es féu sord a la demanda, i el dia 4 d'agost de 1932, sota la vostra presidència, honorable senyor, es reuniren els senyors conseller d'Instrucció Pública de la Generalitat, alcalde de Barcelona, alcalde de Sitges, president de la Junta de Museus de Barcelona, regidor president de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona i director, secretari i administrador de la Junta de Museus, i en aquesta reunió va convenir-se en principi que la Generalitat prestaria el seu concurs a la vila de Sitges, a base de què la Junta de Museus, com a delegada de la Ge-

La cambra de Rusiñol al «Cau Ferrat», restablerta

exquisida i rara. Però d'aquest do Rusiñol no se'n féu paga i volgué allargar-nos a través de l'eternitat la seva mà generosa, fent-nos present d'aquest «Cau Ferrat» on cada objecte, on cada detall, serva una palpitació perceptible de la seva ànima.

Un llegat d'aquesta mena, però, imposava a la vila de Sitges una responsabilitat considerable, per tal com el «Cau Ferrat» en mans dels sitgetans no podia quedar reduït a una institució ineficient i morta. Per respecte, per agraïment a Rusiñol, calia conservar-lo amb la màxima dignitat, fer-ne un instrument de cultura, i això implicava un esforç superior a les possibilitats de la nostra vila.

Per això l'Ajuntament de Sitges acudí a la Generalitat.

neralitat, prendria cura de la collecció d'obres d'art i de l'edifici del «Cau Ferrat», contribuint a les despeses del seu funcionament i posant a disposició del «Cau» els elements tècnics de l'esmentada Junta. En aquesta reunió, encara, s'acordà que per tal de portar a realització aquest projecte, fent que l'obertura del «Cau Ferrat» com a museu públic fos un acte d'homenatge a la memòria de Santiago Rusiñol, la Junta de Museus s'hauria de posar d'acord amb l'Ajuntament de Sitges per a establir definitivament les condicions de la intervenció projectada.

A aquesta reunió següen moltes altres gestions que no us detallaré per no cansar-vos massa, el resultat de totes les quals culminà en l'acord pres per l'Ajuntament de Sit-

A primer terme el nou portal on s'ha col·locat una porta ferrada del segle XII, dipositada al «Cau Ferrat» per la Junta de Museus

L'entrada i el menjador del «Cau Ferrat», després de la reinstal·lació

ges en la seva sessió de 27 d'abril de 1932, en la qual per unanimitat s'acceptà el criteri de la Junta de Museus en tot allò referent a l'organització i funcionament del «Cau Ferrat» com a museu públic. En virtut d'aquest acord, hom preveia la constitució d'un patronat, que sota el nom de *Patronat del Museu «Cau Ferrat»*, *Fundació Rusiñol*, seria l'encarregat directe de regir la institució, l'Estatut del qual fou redactat de seguida. Per altra part, els funcionaris tècnics de la Junta de Museus de Barcelona curarien d'inventariar

siasta direcció de Joaquim Folch i Torres ha complert aquesta tasca, res no vull dir-vos-en; podreu apreciar-ho vosaltres mateixos dintre de curts instants, així que les portes del «Cau» us seran obertes.

Perquè Sitges, però, pogués entrar en possessió del «Cau Ferrat», calia superar un gros obstacle. Calia obtenir la condonació dels drets d'herència, que en aquest cas representaven una despesa tan considerable, que ultrapassava de molt a la potencialitat econòmica de l'Ajuntament de Sitges. Aquesta condona-

La Sala del Brollador al «Cau Ferrat», després de la reinstal·lació

i fotografiar tots els objectes artístics que integren les col·leccions del «Cau Ferrat», i hom procediria a realitzar aquelles obres de consolidació necessàries a la perfecta conservació de les col·leccions i de l'edifici, i ultra la redacció i publicació d'una guia per al visitant, es formaria el catàleg corresponent, al que s'ajuntaria la col·lecció de ferros artístics propietat de la Junta de Museus, que en nombre superior a 600 vindrien a augmentar el llegat Rusiñol i que ja figuren ara al «Cau» en qualitat de dipòsit. De com tot això s'ha anat fent i fins a quin punt mereix lloança el personal de la Junta de Museus, que sota l'entu-

ció sols podia obtenir-se mitjançant una Llei especial. Per tal d'aconseguir-la, l'Ajuntament va dirigir-se al cap del Govern de la República, al ministre d'Hisenda i als caps de tots els grups parlamentaris. El diputat a Corts Martí Esteve curà de fer les gestions necessàries i recolzà el corresponent projecte de Llei presentat a les Corts de la República, obtenint-se'n l'aprovació per unanimitat i sortint publicada a la *Gaceta* de Madrid el dia 17 d'abril de 1932.

En conseqüència, l'Ajuntament de Sitges podia ja prendre possessió del llegat, cosa que acordà el 17 de juny del mateix any, desig-

nant els senyors alcalde i regidor síndic per a signar la corresponent escriptura. Al mateix temps, quedaven nomenats els membres del Patronat previst per la Junta de Museus i ara ja ordenat per la Llei, i havent-se complimentat totes les condicions perquè l'Ajuntament de Sitges pogués fer-se càrrec del llegat de Rusiñol, així fou fet en la data memorable 10 del passat desembre.

Mentrestant, davant la imminència d'aquesta inauguració d'avui creixia l'entusiasme de Sitges, i d'un grup de dames i noies sitgetanes

rida, per a procedir solemniament a l'obertura del «Cau Ferrat» com a museu públic, i l'Ajuntament de Sitges, per tal de perpetuar-ne la memòria i deixar una fermaça de l'agraïment de Sitges envers l'home que un dia acomplí el miracle de recrear-la per virtut i gràcia de l'esperit, acordà erigir damunt la façana del «Cau Ferrat» una làpida commemorativa. Però l'homenatge a Rusiñol no ha d'acabar aquí. L'homenatge a Rusiñol, el gran, l'autèntic homenatge, haurà de començar després d'aquesta festa; en iniciar-se l'ac-

El senyor Macià i les demás representacions oficials en dipositar corones al peu del monument a Rusiñol

de totes classes i estaments partia la iniciativa de formar una agrupació femenina — el «Ram de Flors de Tot l'Any a Santiago Rusiñol» — que curaria de renovar contínuament un ram de flors al peu del retrat de Rusiñol, homenatge perenne de les dones sitgetanes al gran animador de Sitges. Podeu mesurar l'èxit de la pensada contemplant l'estol florit que us volta. ¡Del fons de l'eternitat, amb quin somriure patriarcal de sa gran barba florida no deu acollir Rusiñol aquesta gesta tan gentil de les nostres dones!

I res més. Per acord del Patronat hom asenyalà la diada d'avui, festa de Pasqua Flo-

tuació futura de l'obra del «Cau Ferrat» com a institució del poble i per al poble. Quan l'honorable president de Catalunya, encarnació viva de nostra pàtria recobrada, d'aquesta Catalunya l'aurora de les llibertats de la qual coincidí amb la posta terrenal del gran amic de Sitges, haurà franquejat les portes del «Cau Ferrat», serà quan s'obrirà la realitat de l'homenatge a Rusiñol; aquell homenatge que ha de consistir en què el nostre petit museu sigui una cosa ben eficient i viva, digna d'incorporar-se a l'obra del renaixement de la nostra pàtria. Fem que els solemnes instants de reconstitució que s'apropen prenyats de prome-

tences, quan arribin a nosaltres ens trobin preparats i que cadascú, des del lloc que ens ha assenyalat la sort en la lluita inevitable, pugui portar íntegre el seu esforç a l'obra urgent que ens sollicita. Que el «Cau Ferrat» labori en el renaixement cultural de la nostra pàtria. Si ho aconseguim, aquest serà el millor homenatge a Rusiñol, perquè a l'ensem serà una contribució a la prosperitat de Catalunya.»

En acabar la lectura d'aquest discurs, el públic aplaudí llargament.

Seguidament l'alcalde de Sitges, senyor Josep Costa, llegí aquest altre:

«Honorable senyor president de la Generalitat de Catalunya; senyores i cavallers; amics forasters i compatricis sitgetans:

Avui és un dia de goig i de glòria per a la nostra vila estimada. Avui, gràcies a la generositat d'un gran artista, d'un d'aquests homes assenyalats amb la flama excepcional del geni, Sitges, la vila ja afavorida amb mantes gràcies naturals, entra per a sempre més a la llista dels pobles que serveixen de fites i farells a la cultura, a la civilització, al progrés de l'esperit humà i les coses assenyalades entre les més preuades del món.

Sitges deu i reconeix la gran mercè que li ha fet Santiago Rusiñol en deixar-li la seva obra estimada i escollida del «Cau Ferrat», i en retre a la seva memòria les gràcies més pregonament sinceres i afectuoses, promet ésser agraïda i fer fructificar la llavor que des d'ara posseïx.

Per això inlassablement l'Ajuntament que tinc a molta honra presidir, ha remogut per a realitzar-lo el problema de les escoles, que semblava insoluble, i resultats immediats dels quals seran una millor i més gran comprensió del que és i pot esdevenir el «Cau Ferrat».

Sols em resta, honorable senyor president de la Generalitat de Catalunya i de més a vosaltres, senyors de la Junta de Museus de Barcelona, i a tots els amics de Sitges, de donar-vos, en nom de la vila que represento, noves gràcies per la mercè que ens haveu fet d'ajudar-nos a ordenar, enriquir i embellir el que des d'avui és i serà la nostra riquesa espiritual i material més preuada. No vull ni deixar oblidat el bell gest de les dones sitgetanes en fer ofrena de les seves flors a la memòria de Santiago Rusiñol. És l'ofrena de la bellesa al qui la conreà tota la seva vida de treball i que en confiar el «Cau Ferrat» a

Sitges, ha fet obra exquisida de ben entesa socialització.

He dit.»

El discurs del senyor alcalde fou aplaudit.

A continuació s'aixecà a parlar el conseller d'Instrucció Pública senyor Ventura Gassol.

Féu un eloqüent elogi de les belleses de Sitges i de la gloriosa tradició de fogar de l'art i refugi dels artistes de què es pot enorgullir.

Digué que el «Cau Ferrat» era un fruit més d'aquesta història admirable de la vida de Sitges.

Afegí que un museu com aquest té l'alta significació d'un senyal revelador dels temps nous. Perquè un museu és un lloc de repòs on l'esperit recobra la serenitat i la pau. I això, en els dies que vivim, d'inquietud constant, de trasbalsaments i angoixes tan ràpides com els portentosos mitjans de comunicació que caracteritzen la nostra generació, és un bé incalculable per a la humanitat. «Heus ací—digué—perquè la inauguració d'aquest centre d'estudi i de contemplació de l'obra d'art, representa una aportació inapreciable que la vila de Sitges fa als homes de la nostra època.»

Recordà, a continuació, que aquesta obra es deu al fervor d'un gran artista, i dirigint-se a l'escultor Enric Clarasó, el gran amic de Rusiñol, que assistia a l'acte, evocà la vida dels artistes de la seva època i la gran obra que realitzaren a benefici de la fortitud de l'art català i del prestigi de Sitges.

Va acabar dient que aquest museu no és sols per als catalans, sinó per a tots els homes del món amants de la pau, i saludant, en nom del president de la Generalitat, la vila de Sitges, la suau blancor de la qual és el símbol de la pau en què Catalunya desitja viure i prosperar.

Un llarg picament de mans coronà les càlides paraules de l'orador.

* * *

Acabats els discursos, la presidència i els invitats que tenien seient a la tribuna passaren al lloc del carrer de Fonollar que s'escau davant de la façana del «Cau Ferrat», on s'havia construït un altre clos. La mateixa orquestra interpretava mentrestant «Els Segadors». Allí l'honorable senyor president, en mig de grans aplaudiments del públic, descobrí la làpida a què abans hem fet referència.

Aquesta làpida és obra de l'escultor sitgetà Pere Jou. A la part superior hi ha un doble relleu representant la processó cívica que es va fer a Sitges el dia que es portaren al «Cau Ferrat» els dos quadres d'«El Greco» i l'episodi del picaportes de Consuegra, que hi ha al mateix «Cau Ferrat» i en el qual es varen salvar diverses persones d'aquell poble castellà el dia d'una gran inundació. A sota, en lletres refofes i daurades, hi ha la següent inscripció: «Aquest museu del «Cau Ferrat», fundat per Santiago Rusiñol, fou llegat per l'eximí artista a la vila de Sitges. L'Ajuntament de la vila el va rebre de mans de les senyores vídua i filla de Santiago Rusiñol el IX de desembre de MCMXXXII. — Fou inaugurat com a museu públic el XVI d'abril de MCMXXXIII. — Sia aquesta inscripció testimoni de gratitud dels sitgetans.»

* * *

Seguidament el senyor president obrí les portes del «Cau Ferrat». Les autoritats i els invitats entraren al nou Museu. El senyor Folch i Torres anà donant a tots les oportunes explicacions. Les senyores i senyoretetes de l'agrupació del «Ram de Tot l'Any» anaren posant

ramells a tots els indrets de les instal·lacions. Les senyores de les autoritats dipositaren al peu del retrat de Rusiñol els ramells amb què anteriorment havien estat obsequiades. Els guardes de la Junta de Museus de Barcelona, d'uniforme, ajudats pels del «Cau Ferrat», curaren de la vigilància.

* * *

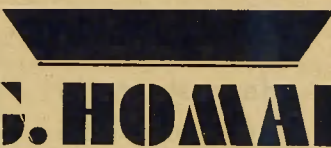
Acabada la visita, el senyor president de la Generalitat diposità una corona de flors, ofrena d'aquesta corporació, al monument a Rusiñol; l'alcalde de Sitges una altra en nom de l'Ajuntament d'aquesta vila; el senyor Jaume Aguadé una altra en nom de la Junta de Museus de Barcelona, i el senyor Catasús una altra en nom del Patronat del «Cau Ferrat».

* * *

Des de l'endemà, dilluns, va quedar obert al públic el Museu del «Cau Ferrat». El mateix dia va ésser posada a la venda la *Guia Sumària del «Cau Ferrat»*, publicada per la Junta de Museus de Barcelona.

ANTIGUITATS
DECORACIÓ

G. HOMAR

CANUDA, 4
Telèfon 15349
BARCELONA

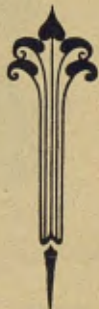
DECORACIÓ I
RESTAURACIÓ
DE TOTA MENA
DE PINTURES

CARRER SANT HONORAT, N.º 7
Telèfon 25534

**PERE
PASCUAL**

PINTURA DECORATIVA

Mallorca, 255
Telèfon 70702

Granell i C.^a

VIDRIERS

VIDRIERES
EMPLOMADES

Enric Granados, 46
Telèfon núm. 72526
BARCELONA

JOSEP VINYAS

CONSTRUCCIÓ
D'OBRES EN GENERAL
I REFORMA D'EDIFICIS

Portal Nou, 52
Telèfon 21455

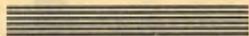
FUSTERIA J. Casellas

Taller especial
de restauració
de mobiliari
i objectes d'art

CARRER DE LONDRES, 228
(Xamfrà Casanova)
BARCELONA

MANUEL CARVI

Instal·lacions elèctriques
i d'aigua
Telèfons
Ascensors
Electromotors
Materials
IL·LUMINACIONS

Verdi, n.º 78
(Gràcia)
Telèf. 74924

REPRODUCCIONS D'ART ESCULTÒRIC

AMB DIVERSOS
MATERIALS

TOTA MENA
DE PATINES

LENA, S. A.

Passeig de Gràcia, 68 - Telèf. 77832
BARCELONA

Enric Tarragó Nogué

F U S T E R
Especialitzat
en treballs per a
Museus i Exposicions

EMBALATGE I TRANSPORT DE TOTA
MENA D'OBJECTES D'ART

Consell de Cent, núm. 283
Telèfon 14345 : BARCELONA

PINTURA... PAPER...

DECORACIÓ...

COROMINAS

TELÈFON N.º 73252

TRAVESSIA DE SANT ANTONI, 33
I CARRER DE ASTÚRIES, 14
BARCELONA - VIIIÈ

Filla de R. Virgili

MUNTATGE D'EXPOSI-
CIONS, TRANSPORT I
SEGUR D'OBRES

EMBALATGE
D'OBJECTES D'ART I
MOBLES DE LUXE

CASA FUNDADA
L'ANY 1880

Tallers, n.º 66 : BARCELONA : Telèfon 15276

La vida i l'obra de Soler i Rovirosa

per

FELIU ELIES

Amb 43 grans làmines en fototípia,
4 d'elles en colors, i 27 il·lustracions,
també en fototípia, intercalades
en el text, que conté a més el

Catàleg de l'obra del gran escenògraf

EDICIÓ LIMITADA
D'EXEMPLARS NUMERATS

Demani's a les bones llibreries de Catalunya
o bé als editors

I. G. Seix i Barral Germans, S. A.

Provença, 219 : BARCELONA : Telèfon 71671